

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan yksityisluontoisten arkistojen valtionavustusten myöntämismenettelyn yksinkertaistamista siten, että valtionapujen myöntäminen sekä niihin liittyvä valvonta kokonaisuudessaan siirretään opetusministeriöltä

valtionarkistolle. Lisäksi ehdotetaan valtionapuun oikeuttavia menoja koskevia säännöksiä eräältä osin väljennettäväksi. Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1982 alussa.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta annetun lain (998/74) mukaan myöntää mainitun lain mukaiset valtionavut opetusministeriö. Myös valtionapujen ennakot myöntää opetusministeriö. Opetusministeriön on yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta annetun asetuksen (921/77) mukaan ennen avustuksen tai ennakon myöntämistä hankittava niitä koskevista hakemuksista valtionarkiston lausunto. Käytännössä tämä on johtanut siihen, että sekä valtionavustusten ennakoita että lopullisia valtionapuja koskevat asiat on jouduttu käsittelemään varsin yksityiskohtaisesti niin valtionarkistossa kuin opetusministeriössäkin, mistä on aiheutunut päällekkäistä tarkastustyötä ja päätöksenteon viivästymistä erityisesti lopullisten valtionapujen myöntämistä koskevien asioiden osalta. Tämän vuoksi ehdotetaan yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta annetun lain 2 §:n 2 momenttia muutettavaksi siten, että valtionavut arkistoille myöntäisi vastaisuudessa valtionarkisto opetusministeriön sijasta. Tähän liittyen ehdotetaan lisäksi lain 4 §:n 1 momentin 1 kohta, 9 § ja 10 §:n 2 momentti muutettavaksi siten, että nyt opetusministeriölle kuuluvat arkistojen varainhoitoon liittyvät ohjaus- ja valvontatehtävätkin siirretään valtionarkistolle.

Yksityisluontoisten arkistojen valtionapulain 5 §:n 4 kohdan mukaan myönnetään valtionapua

arkiston palovakuutusmaksuista. Lainkohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtionapuun oikeuttaviksi menoiksi hyväksyttäisiin myös muut arkiston turvaamiseen liittyvät vakuutusmaksut kuten vesivahinko- ja murtovakuutukset, joita mahdollisessa vahinkotapauksessa on arkistoinesten ennalleen saattamisen kannalta pidettävä palovakuutuksiakin tarkoituksenmukaisempina.

Valtionavustusten myöntämisen siirtyessä valtionarkiston tehtäväksi ehdotetaan 14 §:n 2 momentissa säädettäväksi, että opetusministeriö voi antaa valtionarkistolle valtionavustusten myöntämistä ja valvontaa koskevia yleisiä ohjeita samoin kuin yleisiä ohjeita siitä, milloin lain 5 §:ssä tarkoitettuja arkiston toiminnasta aiheutuvia kustannuksia on pidettävä hyväksyttävänä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotettu valtionavustusten myöntämismenettelyn muutos ei vaikuta opetusministeriön henkilökuntatarpeeseen, koska ministeriössä ei ole ollut erityistä henkilökuntaa kyseisten valtionapuasoiden käsittelyä varten. Muutos ei myöskään edellytä henkilöstölisäyksiä valtionarkistossa.

Valtionapuun oikeuttavia menoja koskeva lain 5 §:n muutos aiheuttaa valtionapumenojen vähäistä lisäystä.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1982. Sitä on tarkoitus soveltaa niihin valtionapuja tai niiden ennakoita koske-

viin päätöksiin, jotka tehdään mainittuna päivänä tai sen jälkeen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta 20 päivänä joulukuuta 1974 annetun lain (998/74) 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentin 1 kohta, 5 §:n 4 kohta, 9 § ja 10 §:n 2 momentti sekä

lisätään 14 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

2 §

Valtionavun myöntää valtionarkisto.

4 §

Valtionavun saamisen edellytyksenä on, että:

1) arkiston toiminnassa noudatetaan tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sekä valtionarkiston antamia arkiston varainhoitoa ja sen valvontaa sekä arkistonhoitoa koskevia ohjeita;

5 §

Valtionapua myönnetään 80 prosenttia seuraavista 1 §:ssä mainittujen tehtävien hoitamisesta aiheutuvista todellisista ja hyväksyttävistä menoista:

4) arkiston turvaamiseen liittyvistä vakuutusmaksuista;

9 §

Valtionapua saava arkisto on varainkäytön ja arkistohoidon osalta valtionarkiston valvonnan ja tarkastuksen alainen.

10 §

Mitä 1 momentissa on säädetty, on soveltuvin osin voimassa harkinnanvaraista valtionapua saavan arkiston osalta sen mukaan kuin valtionarkisto valtionapua myöntäessään määrää.

14 §

Opetusministeriö voi antaa valtionarkistolle tässä laissa tarkoitettujen valtionavustusten myöntämistä ja valvontaa koskevia yleisiä ohjeita samoin kuin yleisiä ohjeita siitä, milloin 5 §:ssä tarkoitettuja kustannuksia on pidettävä hyväksyttävinä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1982.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Kalevi Kivistö

Laki

yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta 20 päivänä joulukuuta 1974 annetun lain (998/74) 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentin 1 kohta, 5 §:n 4 kohta, 9 § ja 10 §:n 2 momentti sekä
lisätään 14 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Valtionavun myöntää opetusministeriö.

Valtionavun myöntää *valtionarkisto*.

4 §

Valtionavun saamisen edellytyksenä on, että:

1) arkiston toiminnassa noudatetaan tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sekä opetusministeriön antamia arkiston varainhoitoa ja sen valvontaa ja valtionarkiston antamia arkistonhoitoa koskevia ohjeita;

1) arkiston toiminnassa noudatetaan tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sekä *valtionarkiston antamia arkiston varainhoitoa ja sen valvontaa sekä arkistonhoitoa koskevia ohjeita*;

5 §

Valtionapua myönnetään 80 prosenttia seuraavista 1 §:ssä mainittujen tehtävien hoitamisesta aiheutuvista todellisista ja hyväksyttävistä menoista:

4) arkiston palovakuutusmaksuista;

4) *arkiston turvaamiseen liittyvistä vakuutusmaksuista*;

9 §

Valtionapua saava arkisto on varainkäytön osalta opetusministeriön ja arkistonhoidon osalta valtionarkiston valvonnan ja tarkastuksen alainen.

Valtionapua saava arkisto on *varainkäytön ja arkistonhoidon osalta valtionarkiston* valvonnan ja tarkastuksen alainen.

10 §

Mitä 1 momentissa on säädetty, on soveltuvin osin voimassa harkinnanvaraista valtionapua saavan arkiston osalta sen mukaan kuin opetusministeriö valtionapua myöntäessään määrää.

Mitä 1 momentissa on säädetty, on soveltuvin osin voimassa harkinnanvaraista valtionapua saavan arkiston osalta sen mukaan kuin *valtionarkisto* valtionapua myöntäessään määrää.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

14 §

Opetusministeriö voi antaa valtionarkistolle tässä laissa tarkoitettujen valtionavustusten myöntämistä ja valvontaa koskevia yleisiä ohjeita samoin kuin yleisiä ohjeita siitä, milloin 5 §:ssä tarkoitettuja kustannuksia on pidettävä hyväksyttävänä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1982.
